Lieta Nr. C31297313
Nr. C-0804-14/01

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā 2014.gada 18.jūnijā

Jūrmalas pilsētas tiesa

tiesnese S.Beļajeva

ar tiesas sēdes sekretāri I.Štokmani,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu AS „BIGBANK" prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2012.gada 27.decembrī tiesā saņemts AS „BIGBANK", kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas AS „BIGBANK" Latvijas filiāle, prasības pieteikums par parāda piedziņu pret atbildētāju /pers. B/. Prasības pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar 2007.gada 26.oktobra Aizdevuma līgumu, AS „Baltijas Izaugsmes Grupa" izsniedza atbildētājam aizdevumu Ls 1700,00 apmērā, ar procentu likmi 28,94% gadā, ar pienākumu atmaksāt aizdevuma summu un procentus maksājumu grafikā noteiktajā kārtībā. 2010.gada 31.decembrī starp AS „Baltijas Izaugsmes Grupa" un AS „BIGBANK" tika noslēgts Biznesa pārdošanas līgums, saskaņā ar kuru AS „BIGBANK" kļuva par Aizdevuma līguma pusi, pilnībā aizstājot AS „Baltijas Izaugsmes Grupa" un pārņemot tās tiesības un pienākumus pilnā apmērā. Pamatojoties uz līguma noteikumiem, atbildētājam ir pienākums par maksājumu grafikā noteikto maksājumu termiņu un apmēru neievērošanu maksāt līgumsodu 3% apmērā no termiņā nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu, ko prasītājs ir samazinājis līdz 1%. Saskaņā ar līguma 5.3.punktu, atbildētājam ir pienākums maksāt līgumsodu 25% apmērā no neatmaksātās summas, ja iestājas līgumā norādītais nosacījums. Šo līgumsodu prasītājs nepiemēro. Norādīts, ka atbildētājs neveica maksājumus līgumā paredzētajā kārtībā un maksājumu termiņa nokavējums pārsniedza 30 dienas. Prasītājs vienpusēji atkāpās no līguma un pieprasīja no atbildētāja parāda samaksu, kas tika noformēts rakstveida brīdinājumā un nosūtīts atbildētājam 2008.gada 11.aprīlī. Līdz prasības pieteikuma parakstīšanas brīdim atbildētājs savas saistības nav izpildījis. Prasītājs iesniedza tiesā pieteikumu par saistību piespiedu izpildi brīdinājuma kārtībā, kurš tika atstāts bez izskatīšanas. Pamatojoties uz Aizdevuma līguma noteikumiem, atbildētājam noteikts pienākums kopējā parāda samaksas kavējuma gadījumā maksāt līgumsodu 1% apmērā no neatmaksātās aizdevuma summas daļas par katru kavējuma dienu. Prasītājs ir aprēķinājis līgumsodu par laiku no 2008.gada 22.aprīļa līdz 2012.gada 19.decembrim Ls 28934,00 apmērā, ko prasītājs, vadoties no labas ticības principa, samazinājis līdz Ls 985,77. Atbildētāja parāda summa uz pieteikuma parakstīšanas brīdi sastāda Ls 3400,00, ko veido neatmaksātā aizdevuma pamatsumma Ls 1700,00, procenti par laiku no 2007.gada 27.oktobra līdz 2008.gada 11.aprīlim un līgumsods saskaņā ar līguma 5.5. un 5.4.punktu Ls 1343,13 apmērā. Prasītājs, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 1.pantu, 127.panta pirmo daļu, 26.panta pirmo daļu, 34.panta pirmās daļas 1.punkta „c" apakšpunktu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 41.panta pirmo daļu, 195.pantu, 406.^{6}pantu, Civillikuma 1587., 1720., 1722., 1756.pantu, 1759.panta 1.punktu, 1765., 1943., 1945.pantu, lūdz piedzīt no atbildētāja parādu Ls 3400,00, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas Ls 1700,00, nesamaksātajiem procentiem par laika posmu no 2007.gada 27.oktobra līdz 2008.gada 11.aprīlim Ls 356,87 un līgumsoda saskaņā ar punktiem 5.5. un 5.4. Ls 1343,13 apmērā, lūdz piedzīt samaksātos tiesāšanās izdevumus, kā arī lūdz noteikt tiesības saņemt procentus 6% apmērā gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par prasību tiesai nav sniedzis.

Uz tiesas sēdi prasītāja pārstāvis neieradās. 2014.gada 4.jūnijā tiesā saņemts prasītāja lūgums izskatīt lietu bez prasītāja klātbūtnes, norādot, ka prasība tiek uzturēta pilnā apmērā.

Uz tiesas sēdi atbildētājs neieradās, nepaziņojot savas neierašanās iemeslus. Par tiesas sēdes laiku un vietu atbildētājam paziņots likumā noteiktajā kārtībā, nosūtot ierakstītā sūtījumā tiesas pavēsti uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu, ko apliecina lietā esošā izdruka no Iedzīvotāju reģistra datu bāzes par atbildētāja deklarēto dzīvesvietu. Tiesā nav saņemti atbildētāja lūgumi atlikt lietas izskatīšanu vai izskatīt lietu bez atbildētāja klātbūtnes tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu, *tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses (…). Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē (…).*

Pie šādiem apstākļiem tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 74.panta septītās daļas 1.punktu un 156.panta pirmo daļu, atzīst, ka lietas izskatīšana iespējama bez prasītāja pārstāvja un atbildētāja klātbūtnes tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 208.^{1}panta pirmā daļa noteic, ka *aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās*

iemeslu.

Tiesa atzīst, ka ir iestājies Civilprocesa likuma 208.[1]pantā noteiktais gadījums, kad ir taisāms aizmuguriskais spriedums, jo nav saskatāmi Civilprocesa likuma 208.[1]panta otrajā daļā noteiktie ierobežojumi aizmuguriska sprieduma taisīšanai.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota, pierādīta un apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu, *saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma*.

Lietā konstatēts, ka atbildētājs līgumsaistības ir uzņēmies, 2007.gada 26.oktobrī noslēdzot ar AS „Baltijas Izaugsmes Grupa" Aizdevuma līgumu Nr.0703946/58i (lietas 5.-8.lapa), saskaņā ar kuru, atbildētājam izsniegts aizdevums Ls 1700,00 apmērā ar gada procentu likmi 28,94%, nosakot, ka aizdevums un procenti atmaksājami ar ikmēneša maksājumiem līdz 2010.gada 15.oktobrim saskaņā ar maksājumu grafiku. Līguma Vispārējo noteikumu 5.punktā pielīgti nosacījumi par līgumsoda apmēru un maksāšanas kārtību. Parakstot Aizdevuma līgumu, atbildētājs apliecinājis, ka līgumu izlasījis, sapratis tā saturu un tas atbilst viņa gribai (Aizdevuma līguma Vispārējo noteikumu 11.1.punkts).

Ar lietā esošo izrakstu no 2010.gada 31.decembra Biznesa pārdošanas līguma Nr.6.2.3/1, kas noslēgts starp AS „Baltijas Izaugsmes Grupa" un AS „BIGBANK" (lietas 19.lapa) pierādīts, ka prasītājs pārņēmis AS „Baltijas Izaugsmes Grupa" biznesu – pienākumus, īpašuma tiesības un prasījuma tiesības, tajā skaitā līguma Pielikumā Nr.5 norādītās saistības, kas izriet no pārdevēja un pircēja noslēgtajiem aizdevuma, galvojuma un/vai ķīlas līgumiem. Savukārt, ar lietā esošo izrakstu no Pielikuma Nr.5 pierādīts, ka prasītājs cita starpā pārņēmis saistības, kas izriet no Aizdevuma līguma Nr.0703946/58i, kurš noslēgts ar atbildētāju /pers. B/.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus*.

Savukārt, Civillikuma 1590.pants nosaka, ka *katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu (…)*.

Kā norādīts prasības pieteikumā, uzņemtās saistības no aizdevēja puses ir izpildītas un atbildētājam ir piešķirts aizdevums Ls 1700,00 apmērā, ko apstiprina prasības pieteikumam pievienotais 2007.gada 29.oktobra maksājuma dokuments (lietas 9.lapa), saskaņā ar kuru, uz Aizdevuma līgumā norādīto atbildētāja bankas norēķinu kontu ir pārskaitīta naudas summa Ls 1196,58 apmērā. Saskaņā ar līguma pamatnoteikumiem, Ls 486,42 ir ieskaitīti aizņēmēja parāda atmaksai, kas izriet no aizņēmēja citām līgumsaistībām. Savukārt, EUR 24,19 jeb Ls 17,00 ir komisijas maksa par līguma noformēšanu.

No prasības pieteikuma izriet, ka atbildētājs ar līgumu uzņemtās saistības nav pildījis pienācīgi, jo nav veicis maksājumus grafikā noteiktajā kārtībā. Ievērojot minētos apstākļus, prasītājs, izmantojot līguma Vispārējo noteikumu 4.1.1.punktā pielīgto, vienpusēji atkāpās no līguma un pieprasīja no atbildētāja parāda samaksu, nosūtot atbildētājam 2008.gada 11.aprīļa brīdinājumu (lietas 10.lapa).

Kā izriet no prasības pieteikuma, arī pēc brīdinājuma nosūtīšanas parāds nav samaksāts.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, *katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība*. Savukārt, Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka *pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse*.

Ņemot vērā, ka atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likuma 74.pantā paredzētās tiesības un nav sniedzis rakstveida paskaidrojumus, nav cēlis iebildumus pret prasību, nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, kā arī nav tiesā iesniedzis pierādījumus, ka būtu veikta naudas līdzekļu atmaksa, tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja iesniegtos pierādījumus un prasījuma pamatotību. Ievērojot minēto, tiesa atzīst par pierādītu prasību daļā par neatmaksātā aizdevuma pamatsummas Ls 1700,00 piedziņu.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja arī procentus Ls 356,87 apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu, *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu (...)*.

Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu*.

Saskaņā ar Civillikuma 1764.pantu, *visādos mantiskos darījumos un aktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts nolīgt procentus, kuru apmēru var noteikt līdzēji savstarpēji vienojoties (...)*. Savukārt, Civillikuma 1946.pantā noteikts, ka *procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu*.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma pamatnoteikumu nosacījumiem, aizdevumam noteikta gada procentu likme 28,94% apmērā. Atbilstoši minētajam, prasītājs aprēķinājis procentus par laika periodu no 2007.gada 27.oktobra līdz 2008.gada 11.aprīlim Ls 356,87 apmērā.

Tiesa atzīst, ka pušu pielīgtie procenti ir uzskatāmi par procentiem par naudas summas lietošanas atvēlējumu. Ņemot vērā, ka lietā

pierādīts apstāklis, ka atbildētājs nav veicis aizdevuma pamatsummas atmaksu, tiesa atzīst par pierādītu atbildētāja pienākumu maksāt procentus prasītāja norādītajā apmērā.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja arī līgumsodu Ls 1343,13 apmērā.

Lietā konstatēts, ka, noslēdzot Aizdevuma līgumu, tā Vispārējo noteikumu 5.4. un 5.5.punktā puses vienojušās, ka par maksājumu grafikā noteikto maksājumu atmaksas termiņu un apmēru neievērošanu aizņēmējam ir pienākums maksāt līgumsodu 3% apmērā no termiņā nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu, kā arī vienojušās par to, ka gadījumā, ja iestājas kāds no līguma 4.1.punktā minētajiem apstākļiem (ja aizņēmējs ir nokavējis no līguma izrietošās maksājuma saistības izpildi kopā vismaz par 30 dienām) un aizņēmējam ir neizpildītas finansiālas saistības pret aizdevēju un parāds netiek atmaksāts 7 dienu laikā pēc brīdinājuma saņemšanas, aizņēmējam ir jāmaksā līgumsods 1% apmērā no neatmaksātās aizdevuma summas daļas par katru nākamo šī pienākuma kavējuma dienu līdz visas parāda summas pilnīgai samaksai.

Atbilstoši pielīgtajiem noteikumiem, prasītājs ir aprēķinājis līgumsodu, kuru, vadoties no labas ticības principa, ir samazinājis un lūdz piedzīt Ls 1343,13 apmērā.

Tiesa atzīst, ka līgumsods ir saistību pastiprinājums un iedarbojas kā nelabvēlīgu seku draudi atbildētājam saistību neizpildes gadījumā, kā to noteic Civillikuma 1716.pants.

Līgumsoda apmēru ir noteikuši paši līdzēji, atbildētājs minētajam līgumsodam ir piekritis. Lietā nav konstatēts kāds no Civillikuma 1656.vai 1657.pantā norādītajiem gadījumiem, kad tiesa var atsvabināt parādnieku no tam neizdevīgām nokavējuma sekām. Atbildētājs nav arī apstrīdējis līgumā pielīgtos līgumsoda nosacījumus.

Izvērtējot pieprasītā līgumsoda apmēru, tiesa neatzīst to par nesamērīgu un netaisnīgu attiecībā pret atbildētāju kā patērētāju un attiecībā pret pamatparāda apmēru, ņemot vērā, ka atbildētājs ar līgumu uzņēmies saistības par līgumsoda samaksu, taču ar līgumu uzņemtās maksājumu saistības nav pildījis un ir pieļāvis ilgstošu saistību neizpildi. Turklāt, prasītājs līgumsoda apmēru ir samazinājis, savukārt, līguma 5.3.punktā noteikto līgumsodu prasītājs nepiemēro.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka nav pamata prasībā norādītā līgumsoda samazināšanai vai parādnieka atsvabināšanai no pienākuma to maksāt atbilstoši Civillikuma 1724.[1] panta nosacījumiem. Tiesas rīcībā nav pierādījumu, kas apliecinātu, ka atbildētājs būtu veicis kādus pasākumus saistību neizpildes novēršanai, līdz ar to tiesa atzīst, ka arī daļā par līgumsoda piedziņu prasība ir apmierināma.

Atbilstoši Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes 2013.gada 9.jūlija lēmumam par Latvijas uzņemšanu eirozonā ar 2014.gada 1.janvāri un *Euro*ieviešanas kārtības likuma 6.panta otrās daļas un 7.panta pirmās daļas noteikumiem, no atbildētāja piedzenamās summas konvertējamas *euro* valūtā.

Euro ieviešanas kārtības likuma 4.pantā noteikts, ka *sākot ar euro ieviešanas dienu, latos izteiktu iesākto, bet nepabeigto (neizpildīto) tiesisko instrumentu kopsummu konvertē euro, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus*.

Atbilstoši Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes 2013.gada 9.jūlija lēmumam par Latvijas uzņemšanu eirozonā, neatsaucami fiksētais pārejas kurss no lata uz *euro* ir 1 EUR = 0,702804 Ls.

Pamatojoties uz minēto, tiesa atzīst, ka par labu prasītājam piedzenamā aizdevuma pamatsumma Ls 1700,00 apmērā, konvertējot to *euro* valūtā, sastāda EUR 2418,88, procenti Ls 356,87 sastāda EUR 507,78 un līgumsods Ls 1343,13 sastāda EUR 1911,10.

Prasītājs lūdz arī atzīt tiesības saņemt procentus 6% apmērā gadā no aizdevuma pamatsummas līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda (...) prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru*.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1765.panta pirmo daļu, tiesa atzīst prasītājam tiesības saņemt likumiskos procentus 6% apmērā gadā no aizdevuma pamatsummas līdz sprieduma izpildes dienai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, *kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus*.

Ievērojot minēto, no atbildētāja par labu prasītājam ir piedzenama valsts nodeva EUR 298,80 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70 apmērā.

Bez tam tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu valstij ir piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 11,05 apmērā - starpība, kuru nav sedzis prasītājs, samaksājot ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas dokumentu piegādāšanu, atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam.

Rezolutīvā daļa

Vadoties no minētā un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 33., 39., 41.pantu, 93.panta pirmo daļu, 96.panta piekto daļu, 187.panta otro daļu, 193., 195., 204.[1], 208.[1] pantu, tiesa

nosprieda

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS „BIGBANK", reģistrēta Igaunijas Republikas komercreģistrā ar Nr.10183757, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas AS „BIGBANK" Latvijas filiāle, reģ. Nr.40103200513 (bankas norēķinu konts naudas līdzekļu iemaksai – LV18HABA0551030099860, AS „Swedbank), neatmaksāto aizdevuma pamatsummu EUR 2418,88, procentus par laika posmu no 2007.gada 27.oktobra līdz 2008.gada 11.aprīlim EUR 507,78 un līgumsodu EUR 1911,10, kā arī tiesas izdevumus lietā - valsts nodevu EUR 298,80 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70, **kopā – EUR 5141,26** (pieci tūkstoši viens simts četrdesmit viens *euro*, 26 *euro* centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **EUR 11,05** (vienpadsmit *euro*, 05 *euro* centi).

Atzīt AS „BIGBANK", kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas AS „BIGBANK" Latvijas filiāle, tiesības saņemt no /pers. B/ likumiskos procentus 6% gadā no aizdevuma pamatsummas līdz sprieduma izpildes dienai.

/pers. B/ tiesības 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas spriedumu izpildīt labprātīgi.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par labu valstij iemaksājami, norādot šādus saņēmēja bankas rekvizītus: saņēmējs Tiesu administrācija, NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģistrācijas numurs LV90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta numurs LV51TREL2190458019000. Maksājuma mērķī jānorāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods – 21499 un civillietu identificējoša informācija. Tiesas izdevumu apmaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Jūrmalas pilsētas tiesas kancelejā.

Prasītājs ir tiesīgs spriedumu pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Jūrmalas pilsētas tiesā.

Atbildētājs ir tiesīgs 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesai, kura spriedumu taisījusi, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese S.Beļajeva